

Πρόγραμμα Ελληνομάθειας (2016-2017)

Το Πρόγραμμα Ελληνομάθειας (Π.Ε.) διεξήχθη για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 2016-2017 σε πιλοτική βάση μόνο σε δημόσια δημοτικά σχολεία της επαρχίας Λάρνακας.

Το Π.Ε. αποσκοπεί: α) στην αξιολόγηση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών που δεν έχουν την Ελληνική ως μητρική γλώσσα, έτσι ώστε αυτοί να ενταχθούν σε στοχευμένα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας τα οποία να ανταποκρίνονται στο επίπεδο ελληνομάθειας και στις ανάγκες τους (αρχική αξιολόγηση) και β) στην αξιολόγηση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών που ολοκληρώνουν τη φοίτηση τους στα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, έτσι ώστε να καταγράφεται η πρόοδός τους, αλλά και η αποτελεσματικότητα των εν λόγω προγραμμάτων (τελική αξιολόγηση).

Η αξιολόγηση έγινε με τα διαγνωστικά δοκίμια «Μιλάς Ελληνικά Ι», τα οποία στηρίζονται στην κλίμακα αξιολόγησης του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (Κ.Ε.Π.Α.) για τις γλώσσες. Επιπρόσθετα με τα δοκίμια, κατά τη διάρκεια του Π.Ε., χορηγήθηκαν δύο ερωτηματολόγια. Το πρώτο ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στους μαθητές Δ' - Στ' τάξης, οι οποίοι ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας τη σχολική χρονιά 2016-2017. Στόχος ήταν η συλλογή δεδομένων σχετικά με μεταβλητές, τις οποίες εισηγείται η σύγχρονη βιβλιογραφία με το σκεπτικό ότι αυτές επιδρούν στην εκμάθηση μιας δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Το δεύτερο ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στους χορηγητές και αποσκοπούσε να συλλέξει δεδομένα σχετικά με τον χρόνο και τις συνθήκες χορήγησης, καθώς και τις δυσκολίες που πιθανόν να αντιμετώπισαν οι μαθητές κατά τη συμπλήρωση των δύο δοκιμίων. Η χορήγηση των δοκιμίων και ερωτηματολογίων έγινε την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2017 από εξωτερικούς χορηγητές. Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων των δοκιμίων, καθώς και των ερωτηματολογίων, έγινε στο λογισμικό SPSS.

Στην αρχική αξιολόγηση του Π.Ε. συμμετείχαν συνολικά 402 μαθητές και στην τελική αξιολόγηση 322. Τα αποτελέσματα της αρχικής αξιολόγησης κατέδειξαν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών (ποσοστό 85%) διαγνώστηκαν με επίπεδο ελληνομάθειας μικρότερο του Β1. Επομένως, οι μαθητές αυτοί πρέπει να ενταχθούν σε πρόγραμμα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας κατά την επόμενη σχολική χρονιά (2017-2018). Ωστόσο, ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών (15%) διαγνώστηκε με επίπεδο ελληνομάθειας Β1, το οποίο αποτελεί τελικό στόχο των προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Επομένως, οι μαθητές αυτοί δεν θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας την επόμενη σχολική χρονιά (παρόλο που ζητήθηκε από τις σχολικές μονάδες), εφόσον το επίπεδο ελληνομάθειάς τους κρίνεται ικανοποιητικό.

Σε σχέση με την τελική αξιολόγηση, διαφάνηκε ότι η πλειοψηφία των μαθητών (ποσοστό 56,8%) που ολοκλήρωσε το πρόγραμμα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας κατάκτησε επίπεδο ελληνομάθειας Β1. Το αποτέλεσμα αυτό καταδεικνύει ότι περισσότεροι από τους μισούς μαθητές ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας με επιτυχία. Ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητών (43,2%), ωστόσο, κατέχει επίπεδο ελληνομάθειας μικρότερο του Β1 (δηλαδή Α1 ή Α2).

Στο πλαίσιο του Π.Ε., διερευνήθηκε επίσης η επίδραση διάφορων παραγόντων που πιθανόν να σχετίζονται με το επίπεδο ελληνομάθειας των μαθητών. Για τον σκοπό αυτό, υιοθετήθηκε η μέθοδος της λογιστικής παλινδρόμησης με εξαρτημένη μεταβλητή την επιτυχή κατάκτηση του επιπέδου B1. Λόγω του μεγάλου αριθμού μεταβλητών που ήταν διαθέσιμες, και για να ξεπεραστούν πιθανά προβλήματα πολυσυγγραμμικότητας, χρησιμοποιήθηκε αρχικά η μέθοδος των κύριων συνιστωσών, έτσι ώστε οι μεταβλητές να ομαδοποιηθούν σε κατηγορίες και μετά να συμπεριληφθούν στο μοντέλο. Συνολικά, προέκυψαν οι εξής οκτώ συνιστώσες, οι οποίες ερμηνεύουν ποσοστό 70% της συνολικής διασποράς: 1) Ικανότητα χρήσης και επαφή με την ελληνική γλώσσα, 2) Ενδιαφέρον και στήριξη της οικογένειας για την εκμάθηση της Ελληνικής, 3) Θετικές στάσεις απέναντι στην εκμάθηση της Ελληνικής, 4) Χρησιμότητα των μαθημάτων Ελληνικών, 5) Ικανότητα χρήσης της μητρικής γλώσσας (εδώ περιλαμβάνεται η αναγνωστική ικανότητα και η παραγωγή γραπτού λόγου), 6) Επαφή με την ελληνική γλώσσα εκτός σχολείου, 7) Αυτοπεποίθηση στη χρήση της ελληνικής γλώσσας και 8) Αρνητικές στάσεις απέναντι στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Οι οκτώ συνιστώσες συμπεριλήφθηκαν στο μοντέλο μαζί με δύο άλλες διαθέσιμες μεταβλητές: το φύλο και την τάξη. Τα αποτελέσματα της λογιστικής παλινδρόμησης κατάδειξαν ότι δύο μόνο συνιστώσες είχαν στατιστικά σημαντική επίδραση στην κατάκτηση του επιπέδου B1: η ικανότητα χρήσης και επαφή με την ελληνική γλώσσα και η επαφή με την ελληνική γλώσσα εκτός σχολείου.

Τέλος, σε σχέση με τις συνθήκες χορήγησης των δοκιμίων, ο χρόνος που δόθηκε για τη συμπλήρωσή τους κρίθηκε ικανοποιητικός και, γενικά, δεν προέκυψαν δυσκολίες ή προβλήματα κατά τη διάρκεια της χορήγησης.